

Remiss kapacitetsutredningen

Uppdrag och avgränsningar

Trafikverket har fått i uppdrag av regeringen att analysera åtgärder för att öka kapacitet och effektivitet i transportsystemet. De tre regeringsbeslut som ligger till grund för arbetet finns tillgängliga på Trafikverkets webbplats. Arbetet har fokuserat på åtgärder och inriktningar som ger utökad kapacitet, bidrar till effektivare användning av och ett robustare transportsystem i sin helhet och främjar effektiva övergångar mellan de olika trafikslagen. Fyrstegsprincipen har varit en grundläggande utgångspunkt, d v s att i första hand överväga åtgärder som kan påverka behov av transporter och val av transportsätt, i andra hand åtgärder som effektiviserar användningen av befintlig infrastruktur och fordon, i tredje hand begränsade ombyggnadsåtgärder och i fjärde hand nyinvesteringar och större ombyggnadsåtgärder.

Inriktningen av uppdraget har inneburit att Trafikverket inte har kartlagt behov av ytterligare åtgärder för att nå andra mål inom transportpolitiken som t ex trafiksäkerhet, bullernivåer, tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning eller åtgärder för att hantera barriäreffekter eller effekter av klimatförändringar, t ex ökade vattenflöden.

Kapacitetsbrister kan inte byggas bort

Trafikverket konstaterar att det finns kapacitetsbrister i delar av transportsystemet. De största bristerna finns inom järnvägen, men även inom väg främst i storstadsområdena och vissa funktionsbrister i bärighet ute i landet. Detta påverkar godstrafiken och persontrafiken. Utvecklingen visar på en kraftig tillväxt av trafiken, mot år 2050 för såväl gods- som persontransporter. Att enbart bygga nytt och mer kommer inte att vara ekonomiskt hållbart eller lösa våra kapacitetsproblem. Dessutom finns potentialer att utnyttja i samverkan mellan alla trafikslag och stora möjligheter att effektivisera i vårt befintliga system.

Vi ska använda och öka kapaciteten på ett effektivt och hållbart sätt

Den största och snabbaste vinsten i kapaciteten finns i vårt befintliga system. Systemet behöver användas på ett smartare och effektivare sätt. Dessutom behöver systemet användas på ett mer hållbart sätt. Drift- och underhåll, trimningsåtgärder och styrmedel är åtgärder som säkerställer ett robust transportsystem och maximerar kapaciteten. Att utforma styrmedel som ger rätt utnyttjande mellan trafikslagen och ger konkurrensneutralitet är viktigt för att få rätt effekt.

Vi föreslår åtgärder där de gör störst nytta

Att befintligt transportsystem fungerar, är robust och hållbart är en förutsättning för vidareutveckling. Åtgärder inom drift, underhåll och reinvesteringar är högsta prioritet. Där bristerna är som störst, storstadsregionerna, starkt trafikerade vägar och järnvägar, har prioriterade

paketlösningar tagits fram. I Stockholm, Göteborg och Malmö föreslås paket av åtgärder inom drift, underhåll, reinvesteringar, effektiviseringar av befintligt system samt investeringar. Potentialen i ökad kapacitet och minskad trängsel ligger i kollektivtrafik, buss, cykel och gång vilket också bidrar till våra miljömål. Även för utveckling av övrig persontrafik finns förslag på paketlösningar. För godstrafiken prioriteras åtgärder inom ett strategiskt nät med utpekade vägar, järnvägar, hamnar, flygplatser och kombiterminaler.

Remissmaterial och övrigt underlag

Denna remiss består av fyra separata rapporter:

- Transportsystemets behov av kapacitetshöjande åtgärder – förslag på lösningar fram till år 2025 och utblick mot 2050
- Bristanalys av kapacitet och effektivitet i transportsystemet - kapacitetsutredningens bristanalys till och med år 2025
- Miljökonsekvensbeskrivning av kapacitetsutredningens förslag
- Banavgifter för ökad kund- och samhällsnytta

Som underlag för huvudrapporten och bristanalys håller dessutom ett antal underlagsrapporter på att färdigställas inom Trafikverket. Dessa rapporter kommer att publiceras på Trafikverkets webbplats i samband med att utredningen slutrapporteras till regeringen i april 2012. Den tidigare delredovisade järnvägsrapporten är även den ett underlag till de remitterade rapporterna.

Trafikverket har också ett särskilt regeringsuppdrag om användning av banavgifter som ekonomiskt styrmedel. En delredovisning av detta uppdrag ska lämnas i slutet av april. Enligt uppdraget ska synpunkter på ett utkast inhämtas och det ska ske samordnat med Kapacitetsutredningens remittering. Vi vill därför uppmärksamma er på det särskilda utkastet till delredovisning benämnt *Banavgifter för ökad kund- och samhällsnytta*.

Fortsatt arbete med kapacitetsutredningen

Trafikverket avser fortsätta utveckla rapportinnehållet och kvalitetssäkra underlagen även efter det att remissen har skickats ut 17 febr 2012. Under mars kommer Trafikverket att genomföra sex regionala och en nationell hearing om kapacitetsutredningen för att fånga upp synpunkter och olika aktörers inspel under remissperioden. Trafikverket ska slutredovisa kapacitetsutredningen till regeringen senast den 30 april 2012.

Remissvar

Remissvaren ska lämnas till Trafikverket senast 31 mars 2012. Remissmaterialet och uppgifter om hur remissvar ska lämnas återfinns på följande länk: www.trafikverket.se/remisskapacitet

Lena Erixon
Utredare och ställföreträdande generaldirektör
Trafikverket

